

εις τὰς κακίας. Ἀλλὰ κάθε ἀρχὴ ὅμως εἶνε καὶ δύσκολη. Ἡ ὀρφανὰς δὲν ἦταν πολὺ παρησιαστικαὶ καὶ πολὺ μαλακαὶς γιὰ νὰ ῥυθμίσουν εὐσυνειδήτως καὶ ἀξιοπρεπῶς νὰ ἐκτελέσουν τὴν ἐντολὴν τους. Μόλις ἐφάνησαν εἰς τὸ ἐχθρικὸ στρατόπεδο, μόλις ἀρχίσαν νὰ συζητοῦν καὶ νὰ διαπραγματεύονται, καὶ νάσου ὅλαις αἱ κακίαις ἐπάτησαν ἐν σώματι τὰς φωναίς: „Τὰ ξέρουμε δά, τὰ ξέρουμε! Εἶνε πολὺς καιρὸς τώρα ποὺ μᾶς περιτριγυρίζετε ἔσθ' ἢ γάτα τὸ ζεστὸ πλάφι, ἀλλὰ δὲν περνοῦν ἐνταῦθα ἐδῶ πέρα! Πᾶτε ἔσθ' ἢ τὸν Θεοῦ, καλὰ κορίτσια, καὶ μὴ ἔξοδεύετε τὸν καιρὸ σας ἔσθ' ἢ χαμένα!“

Γιὰ νὰ ἀποδείξουν τὸ λοιπὸν εἰς τὰς ἀρεταίς, ὅτι δὲν ῥυθμίσουν νὰ τὰς γελάσουν, ῥῆγανεν ἔσθ' ἢ ξενοδοχεῖο τῆς Σαμαρκάνδης καὶ ἐκεῖ ἔμειναν ὅλην τὴν νύκτα. Τὸ πρωῒ, ὅταν ἐσηκώθησαν νὰ φύγουν, συνέλαβαν τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὴν ἀγνότητα καὶ τόσον τὰς κακομεταχειρίσθησαν, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ Τατάροι τῆς Σαμαρκάνδης ἐτρόμαξαν καὶ ἔλεγον ἀναμεταξύ τους: „Μωρέ, ἔδες ἐκεῖ γυναῖκες χωρὶς καμμιὰ ἀνατροπὴ καὶ καλωσύνη!“ Κατάλαβαν ἐπὶ τέλους καὶ ἡ ἀρεταίς, ὅτι ἡ ὑπόθεσις ἐπὶ γαίῃ πολὺ στραβὰ καὶ ἔπρεπε νὰ λάβουν μιὰ ἀπόφασι.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐμεγάλωνε κοντὰ τους ἓνα πλάσμα γένους οὐδετέρου, ἓνα πρᾶγμα ἐρμαφρόδιτο, τὸ ὁποῖον ὅμως τοῦ ὄνομα θηλυκοῦ γένους καὶ τὸ ὄνομα ἔπρεπε ἦτο *κρίσις*. . . . ὅλα ἀπάνω του ἦσαν αἰνιγματώδη — καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἢ γέννησις. Ἐνας παλαιός, παμπάλαιος μῦθος τῆς χώρας ἐκεῖνης ἔλεγεν, ὅτι μιὰ φορὰ κ' ἓνα καιρὸ ἢ ταπεινοφροσύνη καὶ ἢ ἡδυπαθεία συνητηθήσαν ἔσθ' ἢ κρυφὸ μέρος καὶ ὡς καρπὸς τῆς συναντήσεως ταύτης ῥῆγανεν ἢ ὑποκρισία. Ἡ ἀρεταίς τὴν ἐβύζαζαν καὶ τῆς ἔδωκαν τὰς πρώτας περιποιήσεις καὶ ὕστερα, ἅμα ἐμεγάλωσεν ὀλίγον καὶ μποροῦσε μονάχη τῆς νὰ περπατῇ, τὴν ἔστειλαν ἔσθ' ἢ ἰδιωτικὸ ἐκπαιδευτήριον μιανῆς γαλλίδος, ποὺ τὴν ἔλεγον *comme-*

il-faut. „Ὅτι ἢ παράδοσις αὐτὴ ἦταν ἀληθινὴ ῥυθμίσουν νὰ τὸ κατάλαβῃ καὶ ἀπὸ τὸ μούτρο καὶ ἀπὸ τὸ περπάτημα τῆς ὑποκρισίας, διότι ἂν καὶ πάντοτε εἶχε κατεβασμένα τὰ μάτια τῆς, πάλιν ἓνας παρατηρητικὸς καὶ ἔξυπνος ἄνθρωπος μποροῦσε νὰ ἰδῇ ὅτι συχνὰ τὸ πρόσωπό τῆς ἐγίνονταν ἀλλοιωτικὸ καὶ ὅτι ὁ σταυρὸς ἀπάνω ἔσθ' ἢ στῆθος τῆς καμμιὰ φορὰ δὲν ἐκινεῖτο πολὺ σεμνὰ. Χωρὶς ἀμβολία ὅλα αὐτὰ τὰ φαινόμενα ἦταν κατορθώματα τῆς διδασκαλίας τῆς κυρίας *Comme-il-faut*, διότι ἔσθ' ἢ ἐκπαιδευτήριό τῆς ἐδιδάχθη ἢ ὑποκρισία ὅλα τὰ μυστήρια τῶν μεγαλειτέρων ἐπιστημῶν, ὡς π. χ. „τὸ νὰ φαίνεται καθ' ὅλα τέλεια καὶ τακτικὴ“ — „οὔτε μυρμηγκὶ νὰ σκοτώνῃ“ — „ὅλα τὰ λόγια τῆς νὰ ἦνε μέλι καὶ γάλα“ καὶ τέλος πάντων νὰ κάμνῃ κάθε πρᾶγμα ποὺ μπορεῖ νὰ τιμῇ κ' ἓνα ἄγιον ἄνθρωπον. Ἐκτὸς τούτου ὅμως ἔμαθεν ἐκεῖ μέσα καὶ ἄλλα κακὰ πρᾶγματα, καὶ πρὸ πάντων διεφθάρη ἀπὸ τὰς πολλὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας τῆς ἔδωκεν ἢ κυρία *Comme-il-faut* περὶ τῶν γονέων τῆς. Περὶ τοῦ πατρὸς τῆς (τῆς ἡδυπαθείας) ἔμαθεν, ὅτι ἦταν διεφθαρμένος, βάνουτος καὶ ἀκόλαστος, περὶ δὲ τῆς μητρὸς τῆς (τῆς ταπεινότητος), ὅτι δὲν εἶχε μὲν λαμπρὸν καὶ καλὸν ἐξωτερικόν, ἐφώναζεν ὅμως τόσον φιλαρέσκως, ὅταν τὴν ἐτσιμποῦσαν, ὥστε καὶ ἐκεῖναι ἀκόμη αἱ κακίαι, αἱ ὁποῖαι ὅλως διόλου δὲν ἐχώνευαν αὐτὰ τὰ τσιμπήματα (ὡς: ἢ δωροδοκία, ἢ φιλαρχία, ἢ μελαγχολία) εὗρισκαν μεγάλην ἡδονὴν ἔσθ' ἢ τέτοια διασκεδάσι. Τὸ οὐδέτερον αὐτὸ πλάσμα, τὸ ὁποῖον κατέβαζε μὲν τὰ μάτια, κάτω ὅμως ἀπὸ τὰ βλέφαρά του ἔριχνε γύρω του διαβόλεμα καὶ ματιαίς, τὸ ἐξέλεξαν αἱ ἀρεταίς καὶ τὸ ἔστειλαν νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τὰς κακίας, διὰ νὰ εὗρῃ ἐπὶ τέλους ἓνα γενικὸν *modus vivendi* καὶ ν' ἀπολαύσουν ἀμφοτέρω τὰ διαφερόμενα μέρη μιαν ἀνακούφισιν.

(ἔπεται τὸ τέλος.)

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΥΓΙΕΙΝΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

Ἐν γένει ἢ περὶ τοῦ ποσίου ὕδατος φροντὶς εἶνε ἔργον καὶ καθήκον τῆς ὑγειονομικῆς ἀρχῆς πάσης χώρας καὶ τόπου. Καὶ εἰς μὲν τὰς πόλεις, ὅπου τὸ ὕδωρ φέρεται διὰ δημοσίων ὑδραγωγείων ἐπαρκοῦντων ὅπωςδὲποτε εἰς τὰ χρεῖας τῶν πολιτῶν, δὲν ἔχομεν τι νὰ φοβώμεθα ἐκ μέρους τοῦ κακοῦ ὕδατος, ἀλλ' ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα ἐκεῖ ὅπου ἀντὶ ὑδραγωγείων ὑπάρχουσι μόνον ἰδιωτικὰ φρέατα καὶ κρήναι. Σχεδὸν πᾶσα μεγάλη ἐπιδημικὴ ἢ ἐνδημικὴ νόσος, οἷον τύφος, χολέρα, διαλείπων πυρετός, δυσεντερία κλπ. προκαλεῖται ἐκ τοῦ σερπητῶδους ὕδατος τοιοῦτων φρεάτων καὶ ἔξ' ἄλλων ἀκαθαρσιῶν ἐπισωρευομένων ἐν τοῖς ὁχετοῖς ἐργαστασίων, σφαγείων κλπ., αἵτινες εὐρισκόμεναι ἐγγὺς τῶν ἐντὸς τῶν πόλεων φρεάτων μολύνουσι τὸ ὕδωρ καὶ καθίστανται τοιουτοτρόπως ἀληθὲς πηγὴ διαφόρων νοσηρῶν μiasμάτων. Ἐκεῖ ὅμως ἐνθα ἢ δημοσίαι ἀρχαὶ δὲν εἶνε εἰς θέσιν ἢ δὲν θέλει νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα, ὅπως ἐγκαίρως ἀποτρέψῃ τὸ κακόν, εἶνε λίαν συνετὸν, ἐὰν ἕκαστος πολίτης φροντίσῃ περὶ τῆς ποιότητος τοῦ ὕδατος, ὅπερ ἐν ἐλλείψει ἄλλου ποτοῦ εἶνε βιασμένος νὰ πίνῃ. Ἡ ἐξέτασις τῆς ποιότητος τοῦ ὕδατος εἶνε εὐκολωτάτη καὶ ἕκαστος δύναται νὰ κάμῃ αὐτὴν κατὰ δύο τρόπους, ἢ διὰ τοῦ μικροσκοπίου ἢ διὰ τῆς χημικῆς ἀναλύσεως. Καὶ διὰ τοῦ μικροσκοπίου μὲν μανθάνομεν, ἂν τὸ ὕδωρ περιέχῃ ζούφιαν καὶ ἄλλας ἀκαθάρτους φυτικὰς ὕλας, αἵτινες εἶνε ἐπιβλαβεσάται καὶ πηγὴ πάσης ἐπιδημικῆς νόσου. Ἡ δοκιμὴ διὰ τοῦ μικροσκοπίου εἶνε ἀπλουστάτη καὶ διὰ τοῦτο ἀκριβὲς ἔτι περισσότερον, ὀφείλει ἕκαστος νὰ μὴ τὴν παραμελῇ. Διυλίζομεν ὀλίγον ποσὸν ἐκ τοῦ ὕδατος, ὅπερ μέλλομεν νὰ πίνωμεν, καὶ τὴν ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ διυλιστικοῦ χάρτου ἐναπομείνανσαν ὑποστάθμην φέρομεν ὑπὸ τὸ μικροσκόπιον. Τὸ ποσὸν καὶ ἢ ὕψος τῆς ὑποστάθμης ταύτης ὀρίζει τὴν φύσιν καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἀκαθαρσίας. Τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ Σηκουάν, τὸ ὁποῖον πίνει ἢ πόλις τῶν Παρισίων, τὸ ὕδωρ τοῦ Ταμέσεως, πρὶν ἢ καθαρισθῇ ὑπὸ τῶν διυλιστικῶν μηχανῶν καὶ καταστῇ ἀβλαβὲς καὶ πόσιμον, περιέχει φρικτὴν ποσὰ ἴσως

ζῶων ἢ ἀκτινοσφαιρίων, διαφόρων εἰδῶν ἐγγυματικῶν καὶ πλείστον ἄλλων μικρῶν ὁργανισμῶν, τῶν ὁποίων δὲν ἔχει μὲν ἀνάγκη ὁ ἀναγνώστης νὰ μάθῃ τὰ ὀνόματα, ὀφείλει ὅμως χάριν τῆς ὑγιείας τοῦ ν' ἀποφεύγῃ μετὰ πᾶσαν προσοχὴν ἐκάστην περίστασιν δυνάμενη νὰ φέρῃ αὐτὸν ὑπὸ τὴν κράτος τῶν ἔσθ' ἢ ἀφανῶν, ἄλλο τόσον ἐπικινδύνων καὶ φοβερῶν τούτων ἐνδράων του. Ὅταν τὸ ὕδωρ περιέχῃ καὶ ἓν εἶδος μόνον τῶν προμνημονευθέντων ὁργανισμῶν, εἶνε μεμολυσμένον καὶ ὁ παραμεινὼν τὸν διυλισμὸν αὐτοῦ εἶνε ἀδικαιολόγητος καὶ τοσοῦτο μάλλον καθ' ὅσον τώρα εἰς ἐκάστην πόλιν εὐχερὴς εἶνε ἢ προμήθεια καταλλήλου διυλιστηρίου.

Ἐπειτα ὑπάρχει καὶ ἄλλος τρόπος προφυλάξεως. Δυνάμεθα πρὶν ἢ διυλίσωμεν τὸ ὕδωρ νὰ βράσωμεν αὐτὸ καὶ τοιουτοτρόπως νὰ καταστρέψωμεν τὴν βλαβερὰν ἐνέργειαν τῶν κατοίκων του. Ἀλλὰ θὰ εἴπῃ τις, ὅτι τὸ βραζόμενον ὕδωρ χάνει τὴν νόστιμον αὐτοῦ γεῦσιν καὶ γίνεται ἀηδές. Τὸ κακὸν τοῦτο, δύναται νὰ ἐπανορθώσῃ δι' ὀλίγου μαγειρικοῦ ἡλατος, ἢ διὰ μικρᾶς ποσότητος χυμοῦ ἔξ' ὀπωρῶν κλπ.

Ἄς μᾶς ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ κάμωμεν ἀκόμη μιαν παρατήρησιν, τὴν ὁποίαν ὀλίγον ἔλλειψε νὰ λησμονήσωμεν. Πολλοὶ καὶ οἰκοδόμοι νὰ θέλωσι νὰ διατηρῶσι τὸ ὕδωρ ψυχρὸν ἔχουσιν αὐτὸ ἐντὸς λιθίνων ἢ πηλίνων στάμων. Τὰ δοχεῖα ταῦτα οὐδέποτε σχεδὸν μένουσι κενά. Τὸ πολὺ πολὺ συνειδίζουν μόνον, ὅταν θέλωσι νὰ τὰ γεμίωσιν ἐκ νέου, νὰ ἐκπλύνωσιν αὐτὰ ἐπιπολαιῶς δι' ὀλίγου δροσεροῦ ὕδατος καὶ οὕτω μετὰ ἀναπεπαιμένην τὴν συνείδησιν πληροῦσιν αὐτὰ καὶ πίνουσιν ἐκ τοῦ ἐν αὐτοῖς ὕδατος. Ἀλλὰ πόσον ἥθελον τρομάξῃ, ἐὰν ἐβλεπον ὑπὸ τὸ μικροσκόπιον ὀλίγον μέρος τοῦ βλενωδους ἐπιχρίσματος, τὸ ὁποῖον ἐντὸς ὀλίγων ἐβδομάδων σχηματίζεται εἰς τὸν πυθμὲνα τῶν δοχείων τούτων. Μὰ τὴν ἀλήθειαν ἥθελον ἰδεῖ ὁλόκληρον δόσος διαφορωτάτων φυτικῶν ὁργανισμῶν ἐντὸς τοῦ ὁποίου περιπλανῶνται ἀπειροπληθῆ τριχῶς ἐγγυματικὰ ζῶα.

Ἡ χημικὴ ἀνάλυσις τοῦ ποσίου ὕδατος εἶνε μὲν αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν

σπουδαία, δὲν εἶνε ὅμως τόσο ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητος διὰ τὴν οἰκονομίαν, ὅσον ἡ διὰ τοῦ μικροσκοπίου ἐξέτασις, διότι αὐτὴ περιορίζεται εἰς τὸ νὰ μᾶς δείξῃ, ἂν τὸ ὕδωρ ᾖ βαρὺ ᾖ ἐλαφρὸν, ἢ ᾖ μολυσμένον διὰ βρωμερῶν ἀερίων. Καὶ ἐὰν μὲν περιέχῃ δυσώδη ἀέρια, μία σταγὼν ἐξ αὐτοῦ ἐπὶ καθαροῦ ἀργύρου θρῖναι μετὰ τὴν ἐξάτμισιν μέλαιναν κηλίδας, ἐὰν δὲ ᾖ λίαν βαρὺ, θολοῦνται καὶ λαμβάνει γαλακτοειδὲς χροῖμα, ἀφ' οὗ ἐπὶ ὁριστὸν χρόνον ἐμφυσήσωμεν εἰς αὐτὸ ἀέρα διὰ καλάμης ἢ στελέχους πτεροῦ.

Νομίζομεν ὅτι ἀκούσι ταῦτα σήμερον περὶ τοῦ σοβαροῦ τούτου θέματος, καίτοι πρὸ περισσώτερον ἔπρεπε νὰ γράψωμεν καὶ νὰ μὴ περιορίσωμεν τρόπον τινὰ εἰς τὰ τοσάκις καὶ βεβαίως πολὺ καλλίτερον ὑπ' ἄλλων λεγόμενα. Εἰς ἐκεῖνον ὅστις ᾔθελε τυχὸν μᾶς κάμει τὴν παρατήρησιν ταύτην δὲν ἔχομεν ἄλλο τι ν' ἀπαντήσωμεν ἢ ὅτι σοφὸς τις πρόγονος ἡμῶν ἀπήντησεν εἰς τὸν κατηγορήσαντα αὐτόν, ὅτι πάντοτε ὁμῶς „τὰ αὐτὰ πράγματα“ — „οὐ μόνον τὰ αὐτὰ ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν αὐτῶν“, εἶχεν εἰπεῖ οὗτος, καὶ εἶχε δίκαιον. Ἰσως ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τόσο δίκαιον, ὅσον ἐκεῖνος καὶ δι' αὐτὸ ὑποσχόμενοι προσεχῶς πλείτερον ἀναγγέλλομεν, ὅτι τότε θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ γάλακτος.

Φιλόμολποι σαῦραι. Ὡς φαίνεται ὅλως ἀδίκως ἐθεώρουν μέχρι ἐσχάτων τὰς σαύρας, τὰ μικρὰ ἐκεῖνα ζῷα, ἅτινα τόσο εὐχερῶς ἐξημεροῦνται, ἐν τοῖς θερμοτέροις κλίμασι τῆς Εὐρώπης ἐπισκέπτονται τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν κατοικίαν του καὶ ὀπισθεν ἐκάστου λίθου καὶ ἐκάστης ῥωγμῆς τοῖχου τῶν ἐρείπειων προσεβάλλουσι τὴν ἀκρωμένην κεφαλὴν των, ὡς ὅλως διόλου ἀφώνους. Αἱ κοινὰ σαῦραι, ὡς καὶ οἱ γέκο τῶν νατίων κλιμάτων, ὅστινες ἐκπέμπουσι φωνὴν τινὰ λίαν ὁμοιάζουσαν πρὸς τὸ γέγκη καὶ ἐκτὸς τῶν κροκοδείλων ἐνομίζοντο μέχρι τοῦ νῦν ὡς αἱ μόναι καλλίφωνοι σαῦραι, ἔχουσι λεπτὴν γλωττίδα, δι' ἣς ἂν καὶ σπανίως, ἐν τοῖς κατά τινας περιστάσεις ἐκπέμπουσι τὴν μικρὰν αὐτῶν φωνήν. Πρὸ τινος ἀγγλος τις φυσιοδίφης, ὀνόματι F. P. Pascoe ἔγραψεν, ὅτι ἐν ταῖς νομαῖς καὶ ταῖς ἀγροῖς τοῦ Αἰακίου εἶχε πολλὰκις ἀκούσει ἰδιορρυθμους φωνάς, δις ἢ τρίς μετὰ βραχεῖαν διακοπὴν ἐπαναλαμβάνομένην κραυγὴν ὁμοίαν πρὸς τὴν τ-τρίτ, ἣν κατ' ἀρχὰς ἐνόμισεν ἐκ τέττιγος προερχομένην ἕως ὅτου ἐπίσθη, ὅτι ἀνήκεν εἰς μικρὰς σαύρας. Ἄλλος τις πάλιν παρατηρητής, εἶπε τὰ αὐτὰ περὶ τινος μικρᾶς σαύρας ἐπὶ τῆς νήσου Ἀγίας Ἑλένης. Δὲν εἶνε λοιπὸν παράδοξον, ἂν τὸ γεγονός τοῦτο ἔχῃ σχέσιν τινὰ πρὸς τὴν κοινῶς ἐπικρατοῦσαν γνώμην, ἣν καὶ ἅπαντες οἱ παρατηρηταὶ ἐπικυροῦσιν, ὅτι αἱ εἰς τὰ νότια μέρη τῆς Εὐρώπης πολυπληθεῖς μικραὶ σαῦραι μετὰ προσοχῆς ἀκροῦνται, ἐάν τις ἐγγὺς αὐτῶν ἐκπέμψῃ συριγμόν. Βέλος τις φυσιοδίφης δὲ Selys-Longchamps, ὁ ὁποῖος πρὸ τινος χρόνου ἡσχολεῖτο συλλαμβάνων τοιαύτας σαύρας ἐν τοῖς περιγύροις τοῦ Τουρίνου, βεβαίως ὅτι ὁσάκις ἐσύριζε μελωδίαν τινὰ, ἀντὶ νὰ τρέπωνται εἰς φυγὴν ἤρχοντο πλησιέστερον αὐτοῦ. Ἦτον ἄρα γε τοῦτο ἀπλὴ μόνον περιέργεια ἢ μήπως ἔχουν μετ' εὐαρεσκείας τὸν συριγμόν; — Ἄλλος πάλιν σοφός, ὁ καθηγητὴς Leidig ἐν Βόννῃ, λέγει ὅτι κατὰ τὴν μαρτυρίαν προσεκτικῶς τινος παρατηρητοῦ ζῶον αἱ σαῦραι τοῦ Βελγίου δεικνύουσιν ἰδιαιτέραν τινὰ κλίσην ν' ἀκροῶνται τῆς μουσικῆς κατὰ τινας τοῦ ἔτους ὥρας· π. χ. αὐτὸς ὁσάκις ᾔθελε νὰ προσελκύσῃ περὶ ἑαυτὸν τὰς ἐν ταῖς ἀμπέλαις πολυαριθμους σαύρας, ἐσύριζε διὰ τῆς ὀπῆς κλειδίου μελωδίαν οἰανδήτινα. Ὅλα ταῦτα ἐνθυμίζουσιν ἡμῖν τοὺς ἐν Ἀνατολῇ μάγους τῶν ὄψεων, ὅτινες, καθ' ὃ λέγεται, αὐλοῦντες διὰ τινος ἰδιορρυθμοῦ ὄργανου, προσελκύουσι πρὸς ἑαυτοὺς ὅλους τοὺς ὄφεις περιβάλου τινὸς καὶ συλλαμβάνουσιν αὐτούς. Ὅπως

δήποτε λίαν περιέργον καὶ διδακτικὸν ἦδελεν εἶσθαι, ἐὰν ἐγίνοντο περισσώτεροι καὶ ἀκριβέστεροι ἐρευνᾶν περὶ τῆς πρὸς τὴν μουσικὴν ἀγάπης τῶν σαυρῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐρπετῶν.

Τὸ κάρδαμον ὡς καθαρτικὸν τῶν νεφρῶν μέσον. — Νεωστὶ γηραιὸς τις ἡμῶν φίλος μᾶς διηγήθη τὰ ἑξῆς. Ἐκαστον ἔαρ παραγγέλλω νὰ μοι συλλέξωσι κάρδαμα. Τὸ μικρὸν τοῦτο φυτὸν εὐρίσκεται ἐγγὺς ὅλων σχεδὸν τῶν πηγῶν καὶ τῶν τάφρων. Ἐκ τῶν συλλεγέντων λοιπὸν μασσῶ καθ' ἐκάστην πρωΐαν ἅμα τῇ ἐκ τοῦ ὕπνου ἐξεγέρσει, πρὶν ἢ εἶ φάγω ἢ πῖω τι, καὶ κατόπιν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ὅσον τὸ δυνατόν περισσώτερον. Καὶ τὸν μὲν χυμὸν καταπίνω ἀδιακόπως, τὸ δὲ μασσηθὲν κάρδαμον ἀποπτύω πάλιν. Οὐχὶ σπανίως παραγγέλλω νὰ μοι κάμωσιν ἐξ αὐτοῦ σαλάταν, οὐχὶ διαφόρον τῆς συνήθους ἐκ θριδάκων (μαρουλίων) σαλάτας, εἰς ἣν δύναται τις ἀζημίως νὰ προσδέσῃ καὶ ὀλίγα γεώμηλα. Μετὰ 10—14 ἡμέρας αἰσθάνομαι κατὰ τὴν οὐρσιν κνισμούς τινας καὶ νυγμούς, σημεῖον ὅτι τὸ κάρδαμον ἐνήργησε. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἡμερῶν οἱ νυγμοὶ οὗτοι ἐλαττοῦνται καὶ βαθμὴδὸν παύουσιν ἐντελῶς, τότε δὲ διακόπτω καὶ ἐγὼ τὴν μασσησιν τοῦ καρδάμου. Ἐκ τῶν νεφρῶν μου ἐξῆλθε μῦθος καὶ ἄλλη ποικίλη ἀκαρθασία, αἰσθάνομαι δ' ἑαυτὸν ἐν πληρεστάτῃ εὐερίᾳ. Τὸ ἀπλούστατον τοῦτο μέσον, ὅπερ κατὰ τὴν ἀνοιξὴν βλοῖ οἱ πάσχοντες, νέοι καὶ γέροντες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἔπρεπε νὰ μεταχειρίζωνται, ἔμαθον παρὰ τινος ἀνδράπου, ὅστις πρὸ καιροῦ ἕνεκα βαρυτάτης νόσου τῶν νεφρῶν μέλων νὰ υποστῇ ἐγγείρισιν ἐν τῷ νοσοκομείῳ τοῦ ἐνταυθα Πανεπιστημίου, ἤκουσε διδάκτορά τινα λέγοντα: „Νὰ ἔρωγε τοῦλάχιστον ὁ χαμένος κάρδαμα πολλά.“ Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀπῆλθε τοῦ νοσοκομείου, μὴ ἀνεγείρει νὰ υποστῇ τὴν ἐγγείρισιν, ἔφαγε κάρδαμα, ἐδραπευθὴ βαθμὴδὸν καὶ ἔζησεν ἀκόμη πολλὰ ἔτη. Οἱ δεδοκιμασμένοι ἱατροὶ ἀποδίδουσιν εἰς τὸ κάρδαμον μόνον τὴν ἰδιότητα, ὅτι ἀφ' ἐνός μὲν εἶνε διουρητικὸν καὶ ἐπομένως δὲν ἐνεργεῖ ἀμέσως ἐπὶ τῶν νεφρῶν ἀλλ' ἐπὶ τῆς οὐροδόχου κύστεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι ἐξασκεῖ ὠφέλιμον ἐπενέργειαν καὶ ἐπὶ τοῦ δέρματος. Ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ δὲν δύναμαι νὰ υποστηρίξω τοιαύτας θεωρίας, μᾶλλον δ' ἔχω τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ φύσις δὲν ἔχει ἀνάγκην τοιούτων μέσων ὅταν προσπαθῇ τις εὐσυνειδήτως καὶ ἐμφορῶνς καθ' ἐκάστην νὰ ἐκπληρῇ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς καὶ πρὸ πάντων ν' ἀποφεύγῃ τὰς ἀφορμὰς, αἱ ὁποῖαι προκαλοῦσι τὴν νόσον.

Εὐρωτιδισαί, λίθιναι φιάλαι καθαρίζονται πρῶτον διὰ θείου. Ἐκτός τούτου δύναται τις νὰ καθάρισῃ αὐτὰς λαμβάνων δι' ἐκάστην τοιαύτην 1 μικρὸν κοχλιάριον πλήρες διαλύσεως χαμαιλέοντος (χημ. ὑπεροξειδίου μαγγανίου καλίου) καὶ ἀναμειγνύει αὐτὸ μετ' ἐνός τετάρτου λίτρας ὕδατος· διὰ τοῦ μίγματος τούτου περιρρέονται αἱ ἔσω παρειαὶ τῆς φιάλης ἐπὶ μίαν ὥραν, κατόπιν δὲ ἀποπλύνονται διὰ τινος ἀραιῆς καὶ θερμῆς διαλύσεως σόδας. Ὁ τρόπος οὗτος τοῦ καθαρισμοῦ εὐρωτιδίωντων λιθίνων ἀγγείων πάσχει βεβαίως τροποποιήσεις τινὰς, πάντοτε ὅμως ἀρκοῦσιν ὀλίγοι κόκκοι ὑπεροξειδίου μαγγανίου καλίου, διαλελυμένοι ἐντὸς ζέοντος ὕδατος, ὅπως ἐντὸς ἡμισείας ὥρας καθαρίσωσιν πᾶν λιθινὸν ἀγγεῖον ἀπὸ πάσης δυσαρέστου ὁσμῆς.

Διατήρησις κρέατος. Νωπὸν κρέας διατηρεῖται ἐξαιρετα καὶ ἐν θερμότητι δέρεϊ, ἐὰν τεθῇ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐντὸς γάλακτος, τοιουτοτρόπως δὲ οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον παραβλάπτεται καὶ ἡ καλὴ του γεῦσις.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

13. **AI KORAI TOY HANΔAPEΩ**, λυρικὸν ἐπύλλιον ὑπὸ Σταματίου Δ. Βάλβη. Ἀθήνησιν, ἐκ τοῦ Τυπογραφείου Ἀττικῶς Μουσείου 1885, σελ. 1—48. Ἐξ ὁμηρικῶν τινων στίχων, ἐν ταῖς Παρεκβολαῖς τοῦ Εὐσταθίου διασωθέντων, πηγάζει ὡραία τις παράδοσις, ἣν λίαν ἐπιτυχῶς ἐξεμεταλλεύθη ὁ ἐκπονήσας τὸ σύντομον τοῦτο ἔπος. Τούτου προτσῆσεται ἀκριβὴς ἀναγραφὴ καὶ ἔλεγχος πασῶν τῶν σχετικῶν πηγῶν, ἐπιτάσσονται δὲ δύο λυρικά ποιήματα.

14. **Spanische Frühlingstage.** Eine Wanderung auf der iberischen Halbinsel von G. von Beaulieu. Leipzig, Verlag von Hoffmann und Ohnstein, 1885. S. VI—344, μετὰ πολλῶν εἰκόνων καὶ φωτοτυπιῶν. Ἐκ τοῦ πλουσίου τούτου εἰς καλλιτεχνικὸν καὶ περιγραφικὸν ἐξωραϊσμὸν βιβλίου, ἀνήκοντος εἰς τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῶν δημωδῶν παρὰ Γερμανοῖς συγγραμμάτων, δι' ὧν τοσοῦτον ἀποτελεσματικῶς διαδίδονται αἱ γεωγραφικαὶ γνώσεις, παρεθέσαμεν ἐν τῇ παρόντι φυλλαδίᾳ τὴν περίφημον Ἀχάμβραν

τὰς Γρενάδας. Παραπέμπομεν δὲ τοὺς ἐλληνοφώνους μόνον ἐκ τῶν ἡμετέρων Ἀναγνωστῶν εἰς τὸ κεφάλαιον ἐκεῖνο τοῦ *Τελευταίου τῶν Ἀβενσεράγων* τοῦ Σατωβριάνδρου, ὅπερ προσήρτησεν ὁ κ. Ε. Α. Ραῖδης εἰς τὸ τέλος τῆς μεταφράσεως τοῦ *Ὀδοιπορικοῦ*.

15. **TO ΑΣΤΥ.** Ἐγκαρδίως χαιρετίζομεν τὴν ἐμφάνισιν τοῦ νέου τούτου καλλιτεχνικοῦ φύλλου, ἔχοντος τὰ δύο ταῦτα σπάνια προσόντα, ἥτοι πρωτότυπον ὡλὴν μετὰ πρωτοτύπων εἰκονογραφημάτων, ἀμφοτέρω δὲ καλλιστα. Οἱ ἀπληστοὶ Ἀναγνώσται τοῦ νεοφανοῦς *Ἀσμοδαίου* μετὰ χαρᾶς ἀναγνωρίζουσι ἐν τῷ ΑΣΤΕΙ τὴν μοναδικὴν ἐκείνην καλλιτεχνικὴν γραφίδα, ἥτις δι' ὀλίγων γραμμῶν σατυρίζει τὰ πάντα, συνιστᾷ δ' ἅμα καὶ τὴν πρωτότυπον ἐλληνικὴν χάριν. Τὸ ΑΣΤΥ ἐκδίδεται ἐν Ἀθήναις κατὰ Κυριακὴν, τιμᾶται δὲ καὶ προπληρόνεται διὰ τὸ ἐξωτερικὸν μὲ φράγκα ἑκατοσὶ (20).